

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-68/2023/4

Datum: 3. 11. 2023

Ministrstvo za pravosodje
gp.mp@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona sodiščih (EVA 2023-2030-0029) – MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-157/2023/7, prejet dne 11. 10. 2023 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu predlogu novega Zakona sodiščih – EVA 2023-2030-0029 (predlog ZS-1).

Kot smo že opozorili v dopisu ministrstvu dne 18. 10. 2023, uvodoma ugotavljamo, da predlog ZS-1 v številnih delih odstopa od že doseženih standardov transparentnosti in ni v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) ter ne upošteva zavez Republike Slovenije, ki jih je ta sprejela z ratifikacijo Konvencije Sveta Evrope o dostopu do uradnih dokumentov – Tromso konvencije (ta se uporablja od 1. julija 2023 dalje). Slovenija je namreč hkrati z ratifikacijo konvencije podala izrecno izjavo, da konvencija v Republiki Sloveniji zavezuje tudi sodno oblast, in sicer v celotni sferi njenega delovanja (tudi sojenje). Med drugim:

- predlog zakona izključuje uporabo ZDIJZ v zvezi z objavo sodne prakse ter določa, da sodne odločbe, ki (na podlagi odločitve sodišč) niso objavljene na spletnih straneh sodstva, ne štejejo za informacijo javnega značaja. To pomeni, da javnosti (vključno z novinarji in nevladnimi organizacijami) ne bodo več dostopne sodbe na zahtevo, proaktivno pa bodo dostopne le ozko določene, izbrane sodbe;
- posega v javnost podatkov v zvezi z opravljanjem sodniške funkcije, s tem, ko določa, da bodo iz centralne kadrovske evidence (39. člen) dostopni le ozko določeni podatki za sodnike.

Konkretnejše komentarje k posameznim členom v tem delu podajamo v nadaljevanju (39., 40. in 117. člen predloga ZS-1).

S področja varstva osebnih podatkov želi IP ponovno opozoriti, da v Republiki Sloveniji še vedno (tudi po predlogu ZS-1) ni določeno, kateri nadzorni organ je pristojen za nadzor obdelav osebnih podatkov s strani sodišč izvršenih v okviru izvajanja sodne oblasti (sojenja in obravnavanja pravnih sredstev v sodnih zadevah iz pristojnosti sodišč s splošno pristojnostjo in specializiranih sodišč) ter obdelav osebnih podatkov s strani stečajnih upraviteljev, izvršiteljev, sodnih tolmačev, sodnih izvedencev in sodnih cenilcev v zadevah, v katerih ti delujejo po odredbi sodišča. Vsi ti zavezanci so dolžni v celoti spoštovati določbe Splošne uredbe, vendar ni jasno, kdo skrbi za nadzor v zvezi s tem. V primeru stečajnih upraviteljev, izvršiteljev, sodnih tolmačev, sodnih izvedencev in sodnih cenilcev dodatno ni jasno, kakšna sta v praktičnem smislu njihova vloga in razmerje do sodišča z vidika obdelave osebnih podatkov, ki jo izvajajo po odredbi sodišča. Ni jasno ali gre za samostojne upravljavce ali morda za skupno upravljavstvo ali celo kaj tretjega. Stečajni upravitelji, izvršitelji, sodni tolmači, sodni izvedenci in sodni cenilci namreč v zadevah, v katerih ti delujejo po odredbi sodišča, pogosto obdelujejo velike količine osebnih podatkov, neredko tudi osebnih podatkov posebne vrste, pri čemer pa zakonodaja ne določa jasno, kaj se s temi podatki zgodi potem, ko je naloga za sodišče opravljena in kdo izvaja notranji nadzor nad zakonitostjo teh obdelav, izvajanjem vseh ukrepov za varovanje podatkov ter drugih obveznosti po Splošni uredbi. Zakon o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih (ZSICT) namreč v 46. členu določa le obveznost upravljavcev uradnih evidenc, registrov, javnih knjig,

zbirke osebnih podatkov in drugih varovanih podatkov, ki morajo sodnim izvedencem, sodnim cenilcem in sodnim tolmačem brezplačno in nemudoma, najpozneje pa v osmih dneh od prejema zahteve, posredovati podatke, ki jih potrebujejo za izdelavo izvedenskega mnenja ali cenitve oziroma tolmačenja ali prevoda na podlagi priložene odredbe ali sklepa sodišča oziroma upravnega organa za izdelavo izvedenskega mnenja ali cenitve oziroma odredbe za tolmačenje ali prevod. Niti predlog ZS-1 niti ZSICT (tudi predlog sprememb ZSICT tega ne naslavlja), pa ne vsebujeta določb glede obveznosti stečajnih upraviteljev, izvršiteljev, sodnih tolmačev, sodnih izvedencev in sodnih cenilcev glede ravnanja z osebnimi podatki, ki jih na tej podlagi pridobijo (kot npr. ukrepi varovanja, zagotavljanja roka hrambe, obveznost izbrisa ali predaje sodišču ipd.).

Po pregledu prejetega gradiva nadalje ugotavljamo, da se na vprašanja varstva oziroma urejanja obdelav osebnih podatkov sicer nanašajo 21., 35., 38., 39., 40., 41., 47., 49., 51., 74., 75., 77., 79., 85., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106., 107., 110., 112., 114., 116., 117., 118., 119., 120., 123., 131. in 138. člen predloga zakona in v nadaljevanju podajamo tudi v tem delu konkretnjše dodatne pripombe na posamezne člene.

K 39. členu

Kot je razbrati iz besedila prvega odstavka 39. člena, gre v primeru centralne kadrovske evidence za sodnike in sodno osebje za skupno upravljavstvo te zbirke s strani Vrhovnega sodišča in posameznega sodišča, kjer sodnik opravlja sodniško službo oziroma kjer sodna oseba dela. Glede na to opozarjamo, da ni povsem jasna razmejitev odgovornosti (npr. glede uveljavljanja pravic posameznikov) med njimi, prav tako pa opozarjamo na obveznosti po 26. členu Splošne uredbe glede sklenitve medsebojnega dogovora med skupnimi upravljavci, s katerim se določijo dolžnosti vsakega od njih z namenom izpolnjevanja obveznosti v skladu s Splošno uredbo, zlasti v zvezi z uresničevanjem pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in nalogami vsakega od njih glede zagotavljanja informacij iz 13. in 14. člena. Ta obveznost odpade, če so dolžnosti vsakega od upravljavcev določene s pravom države članice, ki velja za upravljavce (npr. z zakonom). Z dogovorom se lahko določi tudi kontaktna točka za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki.

K 40. členu (v povezavi z 39. členom)

Predlog drugega odstavka 40. člena med drugim določa, da podatki iz centralne kadrovske evidence za sodnike niso javno dostopni, razen podatkov iz 2., 4., 5., 11. in 12. točke tretjega odstavka 39. člena. Tako npr. javnosti ne bodo dostopni:

- podatki o opravljanju funkcij, sodelovanju v projektnih skupinah in opravljanju drugega dela v interesu delodajalca;
- podatki o izkušnjah iz evropskih in mednarodnih zadev ter institucij;
- podatki o prenehanju službenega razmerja;
- podatki, potrebni za obračun plače;
- ocene sodniške službe.

S tem predlog ZS-1 zmanjšuje transparentnost in posega v tretji odstavek 6. člena ZDIJZ, ki določa, da so javni vsi podatki v zvezi z opravljanjem javne funkcije (to velja za javne funkcionarje vseh treh vej oblasti, tudi sodnike). Predlog ZS-1 je v tem delu tudi v nasprotju z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju, ki v 38. členu jasno določa, da so plače v javnem sektorju (kamor spada tudi sodstvo) javne.

Predlagamo, da se določba drugega odstavka 40. člena predloga ZS-1 ustrezno dopolni, in sicer, da se določba črta ali pa se določi, da so javnosti dostopni vsaj še podatki o opravljanju funkcij, sodelovanju v projektnih skupinah in opravljanju drugega dela v interesu delodajalca, podatki o izkušnjah iz evropskih in mednarodnih zadev ter institucij, podatki o prenehanju službenega razmerja, podatek o plači ter ocena sodniške službe.

V delu, ki se nanaša na varstvo podatkov izpostavljamo, da ima posameznik po postopku in pod pogoji opredeljenih v Splošni uredbi in ZVOP-2 vse pravice po Splošni uredbi (torej ne le tistih in na način naveden v prvem odstavku 40. člena).

Zato predlagamo, da se ta **odstavek dopolni na način, da bo jasno razmerje te določbe do določb Splošne uredbe glede pravic posameznika**, na katerega se nanašajo osebni podatki, saj te pravice

izhajajo že iz Splošne uredbe, njihovo delno drugačno in nejasno opredeljevanje v področnem predpisu pa ustvarja zgolj nejasnosti in s tem zmanjšuje pravno varnost posameznikov.

K 41. členu

Predlog ZS-1 v 41. členu po mnenju IP ni skladen z drugim odstavkom 6. člena ZVOP-2 glede vsebin, ki naj bi jih v zvezi z obdelavo podatkov določal zakon. Zakon mora določati: obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe oziroma rok za redni pregled potrebe po hrambi. V skladu s 6. členom ZVOP-2 bi torej podzakonski akti oz. drugi predpisi, ki niso zakoni v smislu ZVOP-2, lahko urejali tehnično izvedbene vidike obdelave, ne pa tudi materije, ki 'vzpostavlja' pravno podlago za obdelavo v povezavi s točkama c in e prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe. Podobno kot veljavni Zakon o sodiščih tudi predlog ZS-1 zakonsko materijo v veliki meri prepušča v zvezi z zadevami sodne uprave v ureditev v podzakonskih aktih (glede na definicijo pojma zakon v 5. členu ZVOP-2), ki jih določi predsednik vrhovnega sodišča po predhodnem soglasju ministra (brez sodelovanja zakonodajne veje oblasti in brez objave v Uradnem listu RS). IP se v tem delu sprašuje o skladnosti določb 41. člena z ZVOP-2 in Ustavo.

K 47. členu

IP ugotavlja, da predlog ZS-1 v 47. členu (oz. drug zakon) ne določa dovolj jasno, kdo je upravljavec zbirke zvočnih posnetkov ustnih predstavitev kandidatov za predsednike in podpredsednike sodišč. Sklepamo, da je upravljavec te zbirke Sodni svet, smiselno pa bi bilo to jasno zapisati v predlog ZS-1.

Prav tako predlog ZS-1 ne določa dovolj jasno roka hrambe tako nastale zbirke zvočnih posnetkov. V tem smislu ni dovolj zgolj splošna določba, da se posnetek hrani najmanj do pravnomočnosti odločbe o izbiri in imenovanju.

K 49. členu

Predlagamo, da se v predlogu ZS-1 določi rok hrambe zbirke, ki jo na podlagi tretjega odstavka 49. člena za namen preverjanja oprave strokovnega usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu vodi Sodni svet.

K 100. členu

IP ugotavlja, da predlog ZS-1 ne opredeljuje podrobneje pogojev, omejitev in pravil izvedbe ukrepa namestitve tehničnih sredstev za detekcijo in motenje elektronske in druge komunikacije. Gre za ukrepe, ki lahko pomenijo hud poseg v zasebnost, pri čemer pa tretji odstavek predhodno presojo sorazmernosti zahteva le za ukrepe iz drugega odstavka in ne za vse ukrepe iz prvega odstavka 100. člena. IP zato predlaga, da se tudi v tem delu v predlogu ZS-1 jasneje (lahko po vzoru ZKP) opredelijo pogoji za odreditev tovrstnih ukrepov.

K 101. členu

IP ugotavlja, da je razmeroma skopo in z ZVOP-2 neskladno urejena obdelava in posredovanje osebnih podatkov iz imenikov, evidenc, vpisnikov in spisov sodišč za znanstvenoraziskovalno delo, za kar ni razbrati utemeljitve v predlogu ZS-1. IP zato predlaga, da se v tem delu v predlogu ZS-1 jasneje in skladno s splošnimi merili in pogoji za tako obdelavo določenimi v ZVOP-2 (glede obličnosti zahteve, pogojev za raziskovalce oz. organizacije, ki lahko pridobivajo osebne podatke na tej podlagi ipd.), opredelijo pogoji za takšno obdelavo.

K 103. členu

IP ocenjuje, da je nejasna in nedoločna določba četrtega odstavka 103. člena, v skladu s katero lahko posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki v sodnem postopku uresničuje svoje pravice le z uporabo »ugovorov, rednih ali izrednih pravnih sredstev v skladu s procesnimi predpisi v njegovi zadevi ali v skladu z določbami zakonov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov«. Določba namreč ne opredeljuje razmerja med posameznimi procesnimi predpisi, Splošno uredbo in ZVOP-2 ter ne določa posebnosti uresničevanja pravic po Splošni uredbi pred sodišči. Praks kaže, da so v tem delu določbe procesnih predpisov večinoma skope oz. neobstoječe glede določanja pravic posameznikov po Splošni uredbi, saj v tem primeru pravica ne sme biti vezana zgolj na status stranke v postopku. V praksi to pomeni, da posameznik ne more učinkovito uveljavljati svojih pravic.

K 106. in 107. členu

Z vidika posega v pravice posameznikov je preveč splošna in nejasna tudi določba 106. (v povezavi s 107.) členom predloga ZS-1, ki določa splošno možnost, da se sodišča neposredno povežejo z vsemi zbirkami osebnih podatkov v javnem sektorju in sama s povezovanjem preko elektronskega dostopa iz vseh zbirk osebnih podatkov v javnem sektorju neposredno pridobivajo osebne podatke, ki jih potrebujejo za odločanje v posameznih zadevah.

Predlog ZS-1 ne vsebuje ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov na podlagi 24. člena ZVOP-2 glede te določbe, ki bi omogočala širše razumevanje te določbe. Prav tako ni jasno njeno razmerje do določbe 107. člena, ki deloma ločeno zožuje nabor podatkov in zahteva njihovo izrecno opredelitev v zakonu.

IP ne glede na to, da je podobno nejasno določbo vseboval tudi veljavni Zakon o sodiščih, predlaga, da se besedilo obeh členov ustrezno dopolni na način, ki ne bo dopuščal prekomernih in nesorazmernih posegov v zasebnost posameznikov ter bo določal jasne in nedvoumne ukrepe za preprečevanje prekomernih posegov in nevarnosti zlorab. Prav tako IP meni, da gre za določbi, ki bi zahtevali predhodno izvedbo ocene učinkov na podlagi 24. člena ZVOP-2.

K 112., 114. in 116. členu

IP po pregledu predloga ZS-1 ugotavlja, da ta niti za zbirko, ki se bo vodila na podlagi drugega odstavka 112. člena niti za zbirko, ki se bo vodila na podlagi tretjega odstavka 114. člena ne določa roka hrambe.

Prav tako predlog ZS-1 ne določa roka objave osebnih podatkov na oglasi deski in na spletni strani sodišča na podlagi 116. člena.

K 117. členu

Navedeni člen daje podlago za t.i. proaktivno objavo sodne prakse. Kljub temu, da se IP strinja, da je proaktivna objava sodne prakse lahko v pristojnosti in presoji sodišč samih, pa ob tem ugotavljamo, da člen v osmem odstavku v celoti izključuje uporabo ZDIJZ na način, da določa, da sodne odločbe, ki niso objavljene na spletnih straneh sodstva, ne štejejo za informacijo javnega značaja. S tem se bo že vzpostavljena raven transparentnosti sodne prakse občutno poslabšala, saj sodbe zainteresirani javnosti, tudi v zadevah, kjer so sodne obravnave javne, na zahtevo po ZDIJZ ne bodo več dostopne. To pomeni, da sodbe ne bodo več dostopne niti novinarjem, medijem, nevladnim organizacijam, študentom, raziskovalcem in drugi zainteresirani javnosti. Gre za velik korak nazaj in za poseg v že uveljavljeno prakso, kot izhaja iz odločitev IP in sodne prakse.

Iz obrazložitve predloga zakona obenem ni razvidno, zakaj se je predlagatelj odločil za takšno rešitev, zato predlagamo, da se določba osmega odstavka 117. člena v celoti črta.

K 118. členu

IP ugotavlja, da predlog ZS-1 ne določa pravnega sredstva v primeru zavrnitve zahteve posameznika za izbris ali popravo po tretjem odstavku 118. člena. V tem delu gre za ureditev kombinacije uveljavljanja različnih pravic povezanih z objavo sodnih odločb (ne nujno zgolj za vprašanje varstva zasebnosti). IP predlaga, da se v tem delu predlog ZS-1 ustrezno dopolni.

K 119. členu

Iz besedila predloga ZS-1 ni jasno razbrati, katere osebne oziroma druge podatke ali dokumente naj bi vsebovala »zbirka neobdelane sodne prakse sodišč vseh stopenj in drugega gradiva« in za katere namene naj bi se vodila. Upoštevajoč navedeno ni mogoče šteti kot razumljivega in nedvoumne namena te zbirke, kot ga določa predlog zakona v prvem odstavku 119. člena: »interni nameni delovnega procesa sodišča in nadaljnja obdelava sodnih odločb«. IP predlaga, da se s ciljem zagotavljanja predvidljivosti in jasnosti predpisov ter pravne varnosti v tem delu predlog ZS-1 ustrezno dopolni.

Predlagamo, da izpostavljene nejasnosti proučite in besedilo ustrezno dopolnite. Prosimo, da nas o spremembah besedila obvestite in smo na voljo za morebitno nadaljnje posvetovanje.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informatična pooblaščenka

Pripravili:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica pooblaščenke

mag. Kristina Kotnik Šumah, univ. dipl. prav.,
namestnica pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti.